

Podaci
o investicijskim
i pomoćnim
uslugama

SADRŽAJ

- Informacije o Splitskoj banci d.d.
- Izvještavanje i komunikacija s klijentima
 - Razvrstavanje klijenata
 - Zaštita imovine klijenata
 - Sustav zaštite ulagatelja
- Sažetak Politike upravljanja sukobom interesa
 - Sažetak Politike izvršavanja naloga
 - Financijski instrumenti i rizici
 - Procjena prikladnosti
 - Naknade i izdaci

I. Informacije o Splitskoj banci d.d.

Opći podaci:

SPLITSKA BANKA d.d.

Domovinskog rata 61
21000 Split

Tel.: (021) 304 304

Fax.: (021) 304 034

E-mail : info@splitskabanka.hr

Žiro račun: HR24 2330 0031 0000 0001 3

MBS: 060000488

OIB: 69326397242

IBAN: HR2423300031000000013

Komisioni račun (nalogodavaca): HR8723300031300200105

Odobrenje za rad i popis investicijskih i pomoćnih usluga koje je Banka ovlaštena pružati:

Splitska banka d.d. (dalje: Banka) je ovlaštena i registrirana za pružanje investicijskih usluga i obavljanje investicijskih aktivnosti te pružanju pomoćnih investicijskih usluga na osnovu odobrenja Hrvatske narodne banke (www.hnb.hr), a temeljem suglasnosti Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga (dalje: HANFA), Miramarska 24b, Zagreb (www.hanfa.hr). Sukladno Zakonu o tržištu kapitala (dalje:ZTK), Banka je ovlaštena za pružanje slijedećih usluga:

- izvršavanje naloga za račun klijenta
- zaprimanje i prijenos naloga u svezi jednog ili više financijskih instrumenata
- trgovanje za vlastiti račun
- investicijsko savjetovanje
- usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata uz obvezu otkupa
- usluge provedbe ponude, odnosno prodaje financijskih instrumenata bez obveze otkupa
- pohrana i administriranje financijskih instrumenata za račun klijenata, uključujući i poslove skrbništva i s tim povezane usluge, kao na primjer upravljanje novčanim sredstvima, odnosno instrumentima osiguranja

Splitska banka djeluje preko vezanog zastupnika Paktor d.o.o. sukladno svim zakonskim propisima.

II. Komunikacija s klijentima

Banka će, osim ako nije drugačije posebno dogovoreno, upućivati i davati Klijentu sve potvrde, obavijesti, izvješća, pozive i ostvarivati sve druge oblike komunikacije u svezi s obavljanjem poslova iz Naloga i Ugovora na adrese, odnosno brojeve telefona i telefaksa navedene u zaglavlju Ugovora.

Komunikacija klijenata s Bankom, kao i razmjena dokumenata i drugih podataka se obavlja na hrvatskom jeziku, osim u slučaju na zahtjev klijenta, kada je ista moguća i na engleskom jeziku. Komunikacija klijenta s brokerima se u pravilu obavlja telefonski, pri čemu se razgovori snimaju i sukladno zakonskim propisima čuvaju. Pored telefonske komunikacije klijent može kao oblik komunikacije koristiti e-mail, fax ili osobni dolazak u prostorije Banke, kao i e-trade sustav Banke, sve sukladno Općim uvjetima i sklopljenom Ugovoru.

Kontakt podaci: Odjel brokerskog poslovanja; Domovinskog rata 61; 21000 Split

Tel.: 021 304 622, 021 304 654, 021 304 655

Fax: 021 304 607

E-mail: brokeri@splitskabanka.hr

III. Razvrstavanje klijenata

Banka kao **investicijsko društvo** razvrstava svoje klijente obzirom na njihovo znanje, iskustvo, financijsku situaciju i ulagačke ciljeve na:

- profesionalne ulagatelje
- male ulagatelje
- kvalificirane nalogodavatelje

kojima se pružaju investicijske usluge i aktivnosti kao i pomoćne investicijske usluge.

Profesionalnim ulagateljem smatra se klijent koji posjeduje dovoljno iskustva, znanja i stručnosti za samostalno donošenje odluka o ulaganjima i pravilnoj procjeni s time povezanih rizika. Subjekti koji se smatraju profesionalnim ulagateljima prilikom pružanja svih investicijskih usluga i obavljanja aktivnosti i svih pomoćnih usluga u odnosu na sve financijske instrumente jesu:

1. subjekti koji za djelovanje na financijskom tržištu podliježu obvezi odobrenja ili/i nadzora nadležnog regulatornog tijela:

investicijska društva, kreditne institucije, ostale financijske institucije s odobrenjem za rad izdanim od nadležnog tijela sukladno zakonskim propisima koji uređuju njihov rad, društva za osiguranje, subjekti za zajednička ulaganja i njihova društva za upravljanje, društva za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fondovi, mirovinska osiguravajuća društva, trgovci robom i izvedenicama na robu, lokalna društva, ostali institucionalni ulagatelji koji podliježu obvezi odobrenja ili nadzora za djelovanje na financijskom tržištu.

2. pravne osobe koje, u odnosu na prethodnu poslovnu godinu, zadovoljavaju najmanje 2 od sljedećih uvjeta:

- ukupna aktiva iznosi najmanje 150.000.000 kuna,
- neto prihod u iznosu od najmanje 300.000.000 kuna,
- kapital u iznosu od najmanje 15.000.000 kuna

3. nacionalne i regionalne vlade, javna tijela za upravljanje javnim dugom, središnje banke, međunarodne i nadnacionalne institucije kao što su Svjetska banka, Međunarodni monetarni fond, Europska središnja banka, Europska investicijska banka i slične međunarodne organizacije

4. ostali institucionalni ulagatelji čija je glavna aktivnost investiranje u financijske instrumente, a koji ne podliježu obvezi odobrenja ili nadzora za djelovanje na financijskom tržištu od strane nadležnog tijela, uključujući i subjekte osnovane u svrhu sekuritizacije imovine

Profesionalni ulagatelj dužan je izvijestiti Banku o svakoj promjeni koja bi mogla utjecati na njegov status. Banka je dužna poduzeti odgovarajuće mjere u svezi promjene statusa klijenta ako sazna da klijent više ne ispunjava uvjete propisane za profesionalnog ulagatelja. Banka može profesionalnom ulagatelju na njegov zahtjev omogućiti tretman s višom razinom zaštite, kakav pruža malim ulagateljima. Ako je neki od subjekata koji se smatraju profesionalnim ulagateljima klijent Banke prije pružanja usluge, Banka je dužna obavijestiti istog da se, na temelju podataka dostupnih o njemu, takav subjekt smatra profesionalnim ulagateljem i da će biti tretiran kao takav.

Banka je dužna klijenta obavijestiti o mogućnosti izmjene dogovorenih uvjeta kako bi, na njegov zahtjev, postigao višu razinu zaštite. Obveza je klijenta koji se smatra profesionalnim ulagateljem zatražiti višu razinu zaštite ako smatra da ne može propisno procijeniti ili upravljati rizicima.

Osim klijenata iz članka 61. Zakona, Banka može kao profesionalne ulagatelje tretirati i druge klijente, ako su zadovoljeni kriteriji i postupci propisani ovim člankom. Banka može klijente tretirati kao profesionalne, isključivo na temelju njihovog zahtjeva i ako Banka procijeni da klijent, ovisno o vrsti transakcije ili usluge, posjeduje dovoljno znanja, iskustva i stručnog znanja da je sposoban donositi vlastite odluke o ulaganjima i razumjeti uključeni rizik, s obzirom da za klijenta Banka ne može pretpostaviti da isti posjeduje stručno znanje i iskustvo iz članka 61.ZTK. Pri tome, procjenom trebaju biti zadovoljena najmanje dva od navedenih kriterija:

1. klijent je na za njega mjerodavnom tržištu kapitala izvršio prosječno 10 transakcija značajne vrijednosti, unutar svakog tromjesečja, unatrag godine dana
2. veličina klijentovog portfelja financijskih instrumenata prelazi 4.000.000 kuna
3. klijent radi ili je radio u financijskom sektoru najmanje godinu dana na poslovima koji zahtijevaju znanje o planiranim transakcijama ili uslugama

Svi ostali klijenti koji ne udovoljavaju pretpostavkama za razvrstavanje u kategoriju profesionalnih ulagatelja i koji ne budu razvrstani u tu kategoriju smatraju se malim ulagateljima.

Kvalificirani nalogodavatelji u smislu ZTK su:

investicijska društva, kreditne institucije, društva za osiguranje, društva za upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom i otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom, društva za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fondovi, druge financijske institucije koje podliježu obvezi ishođenja odobrenja za rad ili čije je poslovanje uređeno propisima Republike Hrvatske, druge financijske institucije koje podliježu obvezi ishođenja odobrenja za rad ili čije je poslovanje uređeno propisima Zajednice ili države članice, subjekti iz članka 9. točke 11. i 12. ZTK, nacionalne vlade i javna tijela za upravljanje javnim dugom i središnje banke.

Klijenti, u svakom trenutku, imaju pravo pismenim putem zatražiti razvrstanje u drugu kategoriju klijenata. Banka se u tom slučaju obvezuje pismeno izvijestiti klijenta o svim posljedicama koje mogu nastati zatraženom promjenom razine zaštite te poštovati i slijediti odredbe internog Pravilnika o razvrstanju klijenata.

IV. Sustav zaštite ulagatelja

Sustav zaštite ulagatelja ustanovljen je Zakonom o tržištu kapitala (NN 88/08) (Zakon) člancima od 222. do 246. On propisuje formiranje i upravljanje Fondom za zaštitu ulagatelja (dalje: Fond), utvrđivanje osiguranog slučaja te isplatu zaštićenih tražbina. Sustav zaštite ulagatelja provodi i nadzire Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA).

Kao kreditna institucija koja pruža investicijske usluge i obavlja investicijske aktivnosti na temelju zakona koji uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija, Banka je obveznik članstva u Fondu za zaštitu ulagatelja. Time Banka ispunjava sve obveze sukladno ZTK čl 223, stavak 1. točka 2.

Najveći osigurani iznos u Fondu je 150.000 kn. Sredstva u Fondu su namijenjena isplati zaštićenih tražbina klijenata, Člana fonda koji nije u istanju izvršiti isplate, i to iz slijedećih razloga:

- kada je nad Članom otvoren stečajni postupak
- ako HANFA utvrdi da je kod Člana Fonda nastupila nemogućnost ispunjavanja obveza prema klijentima na način da ne može izvršiti novčanu obvezu i/ili vratiti financijske instrumente, koje je držao za račun klijenta, administrirao ili s njima upravljao, a nije izgledno da će se te okolnosti u dogledno vrijeme bitno promijeniti

Član Fonda koji nije u mogućnosti ispuniti svoje obveze dužan je Operateru Fonda na njegov zahtjev bez odgađanja dostaviti:

1. popis klijenata Člana Fonda koji imaju pravo na obeštećenje, sa svim evidencijama koje se odnose na tražbine klijenata osigurane ovim ZTK-a te eventualnim iznosima tražbina za koje klijenti imaju pravo na obeštećenje,

2. ostale potrebne podatke

Fond osigurava slijedeće tražbine klijenata:

- novčane tražbine u kunama i valutama država članica EU koje Član Fonda duguje klijentu ili koje pripadaju klijentu, a koje Član Fonda drži vezano za usluge koje pruža klijentu
- financijski instrumenti klijenta koje Član Fonda drži, administrira ili njima upravlja za račun klijenta koji s njim ima Ugovore

Iz zaštićenih tražbina izuzimaju se:

- tražbine klijenata Banke koje su osigurane zakonom koji uređuje osiguranje depozita u kreditnim institucijama radi zaštite deponenata u slučaju nedostupnosti depozita
- tražbine klijenata Banke proizašle iz transakcije za koju je pravomoćnom sudskom presudom utvrđeno da je povezana s pranjem novca

V. Sažetak Politike upravljanja sukobom interesa

Politika o sprječavanju sukoba interesa (dalje u tekstu Politika) uređuje/propisuje pravila (načela) upravljanja (postupanja) i sprječavanja sukoba interesa kod poslovanja s financijskim instrumentima Splitske banke d.d. kao kreditne institucije.

Politika ima za cilj:

- identificiranje potencijalnih i/ili postojećih sukoba interesa koji mogu nastati prilikom pružanja investicijskih i pomoćnih usluga i obavljanja investicijskih aktivnosti,
- utvrđivanje preventivnih mjera i postupaka u svrhu sprječavanja ili otklanjanja sukoba interesa,
- utvrđivanje procesa rješavanja sukoba interesa u situacijama u kojima nije moguća primjena preventivnih mjera,
- uspostavu visokih standarda poslovnog ponašanja i transparentnosti poslovanja koji se od relevantnih osoba očekuju.
- upoznavanje svih zaposlenika Banke i relevantnih osoba sa obvezama postupanja u svezi s upravljanjem sukobom interesa u pružnju investicijskih usluga i obavljanju investicijskih aktivnosti.

Splitska banka d.d. upravlja sukobom interesa, kako postojećima, tako i potencijalnim, na način da izbjegne zloupotrebu situacije sukoba interesa te kršenje svojih obaveza prema klijentima kao i kršenje primjenjivih zakona i propisa. U tu svrhu Banka koristi različite procedure i tehnike za upravljanje situacijama u kojima se sukob interesa može dogoditi kako bi izbjegla ili umanjila rizike i potencijalni utjecaj sukoba interesana klijente.

Neki od postupaka i mjera koje se poduzimaju radi sprječavanja sukoba interesa uključuju sljedeće:

- Banka je usvojila Kodeks ponašanja koji definira etička načela koja svaki zaposlenik treba poštovati te osigurava da su svi zaposlenici upoznati s pravilima ponašanja te da ih primjenjuju u svakodnevnom radu, a posebno u organizacijskim dijelovima u kojima postoji povećana mogućnost pojave sukoba interesa

- Banka posjeduje procedure kojima je cilj sprječavanje i kontrola razmjene informacija između relevantnih osoba uključenih u aktivnosti koje nose rizik sukoba interesa i gdje razmjena informacija može naštetiti interesu jednog ili više klijenata
- Svugdje gdje je potrebno, Banka poduzima aktivnosti u cilju odvajanja transakcija i/ili aktivnosti na način da se one provode neovisno o ostalim transakcijama i/ili aktivnostima (unutar tzv. Kineskih zidova). Ovaj je postupak podržan organizacijskim mjerama kao što su odvojene linije izvještavanja, odvojene prostorije i ograničen pristup informacijama
- Interni akti koji reguliraju ovo područje dostupni su svim zaposlenicima, a redovito se provode i interne edukacije kako bi svaki zaposlenik imao dovoljno informacija te postupao u skladu s tim internim aktima u cilju sprječavanja sukoba interesa
- Implementiran je sustav ažurnog praćenja relevantnih informacija u sigurnom okruženju u cilju identifikacije i upravljanja sukobom interesa
- U određenim situacijama, a posebno kod pojave sukoba interesa između klijenata i Banke, Banka se može odlučiti na odbijanje određene transakcije (ili na povlačenje iz nje) ukoliko je identificiran ključan sukob interesa koji se ne može izbjeći, a koji može ugroziti određene klijentove interese
- U pojedinim slučajevima, potrebno je o potencijalnom sukobu interesa na trajnom mediju obavijestiti klijenta na jasan i fer način kako bi se klijentu moglo omogućiti donošenje informirane odluke
- Banka vodi adekvatnu evidenciju usluga i aktivnosti Banke kojima je identificiran sukob interesa
- Osobno trgovanje zaposlenika posebno povlaštenih područja predmetom je posebnih pravila na način da su zaposlenici obvezni prijaviti sve svoje transakcije financijskim instrumentima
- Procedure za upravljanje sukobom interesa predmetom su redovitog pregleda od strane Odjela usklađenosti kako bi se osiguralo njihovo pridržavanje
- Uspostavljena su područja povjerljivosti tj. Uspostavljene su virtualne i fizičke prepreke između Front office-a i Backe office-a kojima se sprječava ili nadzire istovremeno ili uzastopno sudjelovanje relevantnih osoba u različitim poslovima s vrijednosnim papirima
- Odvojeni nadzor nad relevantnim osobama čija primarna funkcija uključuje poslovne aktivnosti za klijenta ili pružanje usluga klijentima čiji interesi mogu doći u sukob ili koje na drugi način zastupaju različite interese koji mogu biti u sukobu, uključujući i interese same Banke postignut je kroz odjel interne revizije te odjel usklađenosti

VI. Sažetak Politike izvršavanja naloga

Politika izvršavanja naloga (dalje u tekstu Politika) uređuje/propisuje pravila (načela) postupanja Splitske banke d.d. (dalje u tekstu Banka), kao Investicijskog društva u svezi postizanja najpovoljnijih ishoda pri izvršavanju naloga klijenta. U tom smislu, ova Politika ne jamči klijentu najbolje moguće izvršenje svakog pojedinačnog naloga, ali svojim odredbama omogućuje postizanje najpovoljnijih ishoda prilikom izvršavanja naloga klijenta.

Ova Politika primjenjuje se na sve klijente Banke, osim za one klijente koji su razvrstani u kategoriju kvalificiranih nalogodavatelja.

Banka će pri izvršavanju naloga klijenta u pružanju investicijskih usluga, poduzeti sve razumne korake, kako bi nalog klijenta bio izvršen pod uvjetima koji su za klijenta najpovoljniji.

Izvršavanje naloga

za račun klijenta je postupanje investicijskog društva s ciljem zaključivanja ugovora o kupnji ili prodaji jednog ili više financijskih instrumenata za račun klijenta

Klijent

je svaka fizička ili pravna osoba kojoj investicijsko društvo pruža investicijske i/ili pomoćne usluge

Financijski instrumenti su:

- a. prenosivi vrijednosni papiri,
- b. instrumenti tržišta novca,
- c. jedinice u subjektima za zajednička ulaganja,
- d. izvedenice u koje se ubrajaju:
 - opcije (options), budućnosnice (futures), zamjene (swaps), kamatni unaprijedni ugovori (forward rate agreements) i bilo koji drugi izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na vrijednosne papire, valute, kamatne stope ili prinose te drugi izvedeni financijski instrumenti, financijski indeksi ili financijske mjere koje se mogu namiriti fizički ili u novcu,
 - opcije, budućnosnice, zamjene, kamatni unaprijedni ugovori i bilo koji drugi izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na robu, a moraju se namiriti u novcu ili se mogu namiriti u novcu na zahtjev jedne od ugovornih strana (osim iz razloga neplaćanja ili drugih razloga za raskid ugovora),

- opcije, budućnosnice, zamjene i bilo koji drugi izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na robu, a mogu se namiriti fizički pod uvjetom da se njima trguje na uređenom tržištu i/ili na multilateralnoj trgovinskoj platformi,
- opcije, budućnosnice, zamjene, unaprijedni ugovori i bilo koji drugi izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na robu, a mogu se namiriti fizički, koji nisu navedeni u prethodnom stavku točke d i nemaju komercijalnu namjenu, koji imaju karakteristike drugih izvedenih financijskih instrumenata, uzimajući u obzir između ostalog poravnavaju li se i namiruju putem priznatih klirinških organizacija ili podliježu redovitom maržnom pozivu (margin call),
- izvedeni instrumenti za prijenos kreditnog rizika,
- financijski ugovori za razlike (financial contract for differences),
- opcije, budućnosnice, zamjene, kamatni unaprijedni ugovori i bilo koji drugi izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na klimatske varijable, vozarine, emisijske kvote ili stope inflacije ili druge službene ekonomske statističke podatke, a moraju se namiriti u novcu ili se mogu namiriti u novcu na zahtjev jedne od ugovornih strana (osim iz razloga neplaćanja ili drugih razloga za raskid ugovora), kao i bilo koji drugi izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na imovinu, prava, obveze, indekse i mjere koje nisu navedene u ovoj točki, a koji imaju značajke drugih izvedenih financijskih instrumenata uzimajući u obzir, između ostalog, trguje li se njima na uređenom tržištu i/ili na multilateralnoj trgovinskoj platformi, i poravnavaju li se i namiruju putem priznatih klirinških organizacija ili podliježu redovitom maržnom pozivu

Kvalificirani nalogodavatelji jesu:

1. investicijska društva,
2. kreditne institucije,
3. društva za osiguranje,
4. društva za upravljanje otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom i otvoreni investicijski fondovi s javnom ponudom,
5. društva za upravljanje mirovinskim fondovima i mirovinski fondovi,
6. druge financijske institucije koje podliježu obvezi ishođenja odobrenja za rad ili čije je poslovanje uređeno propisima Republike Hrvatske,
7. druge financijske institucije koje podliježu obvezi ishođenja odobrenja za rad ili čije je poslovanje uređeno propisima Zajednice ili države članice,
8. nacionalne vlade i javna tijela za upravljanje javnim dugom i središnje banke,
9. nadnacionalne organizacije
10. osobe, čija se redovita djelatnost sastoji od trgovanja za vlastiti račun s robom i /ili izvedenicama na robu, osim ako su uključene u grupu čije je osnovno poslovanje pružanje drugih investicijskih usluga u skladu s ovim Zakonom ili bankovnih usluga u skladu sa zakonom koji uređuje osnivanje i poslovanje kreditnih institucija
11. osobe koje imaju status lokalnog društva u skladu s ovim Zakonom

Manipulacija tržištem znači:

1. transakcije ili nalozi za trgovanje koji daju ili bi mogli dati neistinite ili obmanjujuće signale u pogledu ponude, potražnje ili cijene financijskih instrumenata, ili koji djelovanjem jedne ili više osoba koje usklađeno djeluju, drže cijenu jednog ili više financijskih instrumenata na umjetnoj razini, osim ako osoba koja je stupila u transakcije ili dala naloge za trgovanje ne dokaže da su razlozi zbog kojih je to učinila opravdani i da su te transakcije ili nalozi za trgovanje u skladu s prihvaćenim tržišnim praksama na dotičnom uređenom tržištu,
2. transakcije ili nalozi za trgovanje u kojima se upotrebljavaju fiktivni postupci ili svaki drugi oblik obmane ili prijevare,
3. širenje informacija putem medija, uključujući i internet, ili bilo kojim drugim načinom koji daje ili bi mogao davati lažne ili obmanjujuće signale u pogledu financijskih instrumenata, uključujući širenje glasina i lažnih ili obmanjujućih vijesti, gdje je osoba koja je proširila informaciju znala ili trebala znati da je informacija lažna ili obmanjujuća. U odnosu na novinare, kada obavljaju svoju profesiju, to širenje informacija treba se procijeniti uzimajući u obzir pravila koja uređuju njihovu profesiju, osim ako ti novinari ne stječu, neposredno ili posredno, prednost ili korist od širenja tih informacija

Uređeno tržište

je multilateralni sustav koji vodi i/ili kojim upravlja tržišni operater, i koji ispunjava sljedeće uvjete:

- a. spaja ili omogućava spajanje interesa trećih za kupnju i prodaju financijskih instrumenata, u sustavu, sukladno unaprijed određenim jednoznačnim pravilima i na način koji dovodi do zaključivanja ugovora u svezi s financijskim instrumentima koji su uvršteni radi trgovanja po njegovim pravilima i/ili u sustavu,
- b. posjeduje odobrenje kao uređeno tržište i
- c. redovito djeluje sukladno odredbama dijela drugog Zakona

Multilateralna trgovinska platforma (u daljnjem tekstu: MTP)

je multilateralni sustav kojim upravlja investicijsko društvo ili tržišni operater, a koji spaja ponudu i potražnju za financijskim instrumentima više zainteresiranih trećih strana. Spajanje ponude i potražnje odvija se prema unaprijed određenim jednoznačnim pravilima i rezultira ugovorom između ugovornih strana, sukladno odredbama ZTK

Sistematski internalizator

je investicijsko društvo koje na organiziran, učestao i sustavan način trguje za vlastiti račun izvršavajući naloge klijenata izvan uređenog tržišta ili multilateralne trgovinske platforme

Ova Politika vrijedi za sve financijske instrumente definirane člankom 3. stavkom 1. točka 2. ZTK, a za koje je Banka dobila dozvolu obavljanja poslova od strane HANFA-e.

Zaprimanje naloga

Ako klijent zada nalog koji bitno odudara od tržišne cijene ili izvršenje kojega bi dovelo do blokade trgovanja Banka može odbiti zaprimiti nalog. Banka će isto učiniti posumnja li na manipulaciju tržišnom cijenom. Jedina vrsta naloga koju Banka prihvaća je „limit“ nalog. Ukoliko klijent zada nalog izvan dnevnog limita na ZSE Banka je dužna upozoriti klijenta da je riječ o nalogu izvan dnevnih limita te će zaprimiti taj nalog samo ako procijeni da nije riječ o manipulaciji tržišnom cijenom.

Banka naloge klijenta za kupnju ili prodaju financijskih instrumenta, s kojima se trguje na domaćem tržištu izvršava na sljedećim mjestima:

1. uređeno tržište (Zagrebačka burza d.d. – dalje ZSE),
2. multilateralna trgovinska platforma (MTP), ukoliko financijski instrument ne kotira na ZSE,
3. izvan uređenog tržišta ili MTP-a, ukoliko financijski instrument nije uvršten na uređeno tržište ili MTP, osim ako klijent ne zahtjeva drugačije

Banka naloge klijenta za kupnju ili prodaju financijskih instrumenta s kojima se trguje na inozemnim tržištima prosljeđuje na izvršenje na sljedeća mjesta trgovanja:

1. uređeno tržište,
2. MTP,
3. sistemski internalizator,
4. ostala tržišta koja se mogu usporediti sa uređenim tržištem ili MTP-om,
5. izvan organiziranih tržišta (OTC-tržišta i sl.)

Ako financijski instrument kotira na više burzi Banka je dužna izložiti klijentov nalog na onu burzu na kojoj se može omogućiti izvršenje naloga po najpovoljnijim uvjetima za klijenta, osim ukoliko klijent ne odredi drugačije.

Banka će u pružanju investicijskih usluga klijentima u svezi trgovanja na inozemnim tržištima, uzimati u obzir mogućnost pristupa partnerskih brokerskih kuća, na navedenim mjestima trgovanja, a čije će usluge Banka koristiti na inozemnim tržištima.

Prije izvršavanja naloga klijenta za kupnju ili prodaju financijskog instrumenta, a koji je uvršten na uređeno tržište ili MTP, izvan uređenog tržišta ili MTP-a, klijent je dužan dati izričitu suglasnost Banci na takav način izvršenja.

Suglasnost klijenta se može odnositi na sve naloge klijenta ili za svaki nalog pojedinačno.

Elementi relevantni za izvršenje naloga

Pri izvršavanju naloga za klijente, Banka je dužna poduzeti sve razumne korake za postizanje najpovoljnijeg ishoda za klijenta. Banka će pri tome osobito uzeti u obzir sljedeće elemente, relevantne za izvršenje naloga:

- cijenu financijskog instrumenta koji je predmet transakcije,
- troškove koji nastaju u svezi sa izvršavanjem naloga,
- brzinu izvršenja naloga klijenta,
- vjerojatnost izvršenja naloga klijenta,
- vjerojatnost namire,
- veličinu i značaj naloga te
- valutni rizik

Kada Banka izvrši nalog prema izričitoj uputi klijenta, obveza postizanja najpovoljnijeg ishoda za klijenta smatra se ispunjenom.

Kriteriji najpovoljnijeg izvršenja

Pri izvršavanju naloga za klijenta Banka je dužna prilikom utvrđivanja elemenata iz članka 85. stavak 1. Zakona, relevantnih za izvršenje naloga klijenta, uzeti u obzir sljedeće kriterije:

1. svojstva klijenta, uključujući i njegovo razvrstavanje (mali ili profesionalni ulagatelj),
2. svojstva naloga klijenta,
3. svojstva financijskog instrumenta na koji se nalog odnosi,
4. svojstva mjesta trgovanja na koja se nalog može usmjeriti na izvršenje

Prilikom izvršavanja naloga malog ulagatelja, Banka će poduzeti mjere u skladu s navedenim kriterijima koje će omogućiti postizanje najpovoljnijeg ishoda za klijenta. Odnosno, utvrditi će najpovoljniji ishod u odnosu na ukupne troškove transakcije. Ukupni troškovi transakcije obuhvaćaju cijenu financijskog instrumenta i sve troškove izravno povezane s izvršenjem naloga, što uključuje proviziju mjesta trgovanja, proviziju poravnanja i namire transakcije i sve ostale naknade koje se plaćaju trećim osobama koje su uključene u izvršenje naloga.

Izvršenje naloga izvan uređenih tržišta

Banka u svezi s ovom Politikom definirala je da izvan uređenih tržišta (OTC i sl.) prihvaća samo limitirane naloge klijenta, s obzirom da izvan uređenih tržišta nije moguće jamčiti kontinuiranu i dovoljnu ponudu i potražnju za određenim financijskim instrumentom, koja bi bila zadovoljavajuća za učinkovito izvršavanje tržišnih naloga.

U slučaju dovoljne ponude i potražnje izvan uređenog tržišta (OTC i sl.) efikasno i brzo izvršavanje naloga klijenta može biti zajamčeno, kao i sigurna namira istog, ali uz dodatne troškove koje snosi klijent Banke. Banka će u ovakvim slučajevima odmah obavijestiti klijenta o dodatnim troškovima.

Ako klijent ima posebne upute u svezi s izvršavanjem naloga, Banka se nije dužna pridržavati elemenata za procjenu najboljeg izvršenja naloga klijenta definiranih ovom Politikom, te će Banka tako postupiti samo ukoliko postoji odgovarajuća izričita uputa klijenta koja je u skladu s pozitivnim propisima i ako je zaprimljena na jedan od načina na koji se zaprimaju nalozi klijenata.

U takvim okolnostima Banka će biti onemogućena poduzeti sve one korake koje je propisala u Politici, a u svrhu postizanja najpovoljnijeg ishoda izvršavanja naloga tog klijenta. Kod izričite upute klijenta u svezi navedenog, smatrat će se da je Banka ispunila obvezu postizanja najpovoljnijeg ishoda za klijenta.

Ako klijent ima posebne zahtjeve samo u pogledu pojedinih elemenata za procjenu najboljeg izvršenja naloga klijenta definiranih ovom Politikom, Banka je dužna postupiti po takvoj izričitoj uputi klijenta ako je u skladu s pozitivnim propisima, a u svezi ostalih elemenata mora postupiti u skladu s odredbama Politike.

Banka je dužna na zahtjev klijenta predočiti podatke iz kojih je vidljivo da je nalog izvršen u skladu s ovom Politikom.

Za potrebe predočavanja podataka navedenih u prethodnom stavku, Banka je donijela i uređuje procedure za arhiviranje dokumentacije, kojom se uređuje i evidentiranje izvršenih naloga.

Banka je dužna najmanje jednom godišnje revidirati Politiku izvršavanja naloga. Revizija Politike provodi se i svaki put kad dođe do značajnije promjene koja ima utjecaj na mogućnost Banke da trajno postiže najpovoljniji ishod za klijente koristeći mjesta trgovanja koja su uključena u ovu Politiku.

VII. Financijski instrumenti i rizici

Financijski instrumenti su:

- a. prenosivi vrijednosni papiri,
- b. instrumenti tržišta novca,
- c. jedinice u subjektima za zajednička ulaganja,
- d. izvedenice u koje se ubrajaju:
 - opcije (options), budućnosnice (futures), zamjene (swaps), kamatni unaprijedni ugovori (forward rate agreements) i bilo koji drugi izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na vrijednosne papire, valute, kamatne stope ili prinose te drugi izvedeni financijski instrumenti, financijski indeksi ili financijske mjere koje se mogu namiriti fizički ili u novcu,
 - opcije, budućnosnice, zamjene, kamatni unaprijedni ugovori i bilo koji drugi izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na robu, a moraju se namiriti u novcu ili se mogu namiriti u novcu na zahtjev jedne od ugovornih strana (osim iz razloga neplaćanja ili drugih razloga za raskid ugovora),
 - opcije, budućnosnice, zamjene i bilo koji drugi izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na robu, a mogu se namiriti fizički pod uvjetom da se njima trguje na uređenom tržištu i/ili na multilateralnoj trgovinskoj platformi,
 - opcije, budućnosnice, zamjene, unaprijedni ugovori i bilo koji drugi izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na robu, a mogu se namiriti fizički, koji nisu navedeni u prethodnom stavku točke d i nemaju komercijalnu namjenu, koji imaju karakteristike drugih izvedenih financijskih instrumenata, uzimajući u obzir između ostalog poravnavaju li se i namiruju putem priznatih klirinških organizacija ili podliježu redovitom maržnom pozivu (margin call),
 - izvedeni instrumenti za prijenos kreditnog rizika,
 - financijski ugovori za razlike (financial contract for differences),
 - opcije, budućnosnice, zamjene, kamatni unaprijedni ugovori i bilo koji drugi izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na klimatske varijable, vozarine, emisijske kvote ili stope inflacije ili druge službene ekonomske statističke podatke, a moraju se namiriti u novcu ili se mogu namiriti u novcu na zahtjev jedne od ugovornih strana (osim iz razloga neplaćanja ili drugih razloga za raskid ugovora), kao i bilo koji drugi izvedeni financijski instrumenti koji se odnose na imovinu, prava, obveze, indekse i mjere koje nisu navedene u ovoj točki, a koji imaju značajke drugih izvedenih financijskih instrumenata uzimajući u obzir, između ostalog, trguje li se njima na uređenom tržištu i/ili na multilateralnoj trgovinskoj platformi, i poravnavaju li se i namiruju putem priznatih klirinških organizacija ili podliježu redovitom maržnom pozivu

Rizici ulaganja u financijske instrumente:

Poslovi s financijskim instrumentima, uključujući i kupnju i prodaju financijskih instrumenata, te upravljanje portfeljem financijskih instrumenata nose u sebi određene rizike. Sve rizike nije moguće u cijelosti pobrojati, a sastoje se, u prvom redu, u neočekivanim promjenama cijena vrijednosnih papira, nemogućnosti izdavatelja vrijednosnih papira da izvršava obaveze koje je preuzeo po tim papirima, nametanju dodatnih obveza i ograničenja imateljima financijskih instrumenata od strane financijske ili porezne regulative u zemlji i inozemstvu, promjenama u tržišnoj likvidnosti pojedinih vrijednosnih papira itd.

Cijena financijskih instrumenata mijenja se sukladno tržišnim uvjetima na koje može utjecati čitav niz čimbenika od kojih su neki u cijelosti nepredvidljivi. Ispunjavanje obveza koje iz FI proistječu za njihove izdavatelje isto tako može biti dovedeno u pitanje, pa u cijelosti i izostati, zbog poremećaja u poslovanju ili gospodarske situacije izdavatelja. Izvršna vlast u zemlji i inozemstvu može promjenom porezne politike, uvođenjem ograničenja pri raspolaganju vrijednosnim papirima i drugim mjerama utjecati na kvalitetu i vrijednost pojedine investicije.

Ulagateljima se savjetuje da vode računa o efektu poluge, odnosno, o iznosu duga koji se koristi u strukturi kapitala, a koji utječe na dobit nakon kamata i poreza. Korištenje tuđih izvora financiranja isplati se dokle god se poslovanjem ostvaruje stopa rentabilnosti koja je veća od ponderirane kamatne stope koja se plaća za korištenje tuđeg kapitala. Ulagateljima se preporučuje da prilikom odabira vrijednosnih papira u koje ulažu pokušaju uskladiti veličinu, strukturu, ročnost i ostale meritorne elemente investicijske(-ih) odluka, likvidnost i rizičnost investicije sa svojim sadašnjim i pretpostavljenim budućim imovinskim stanjem, uzimajući pri tome u obzir i svoje investicijsko iskustvo na istom ili sličnom području, kao i da po potrebi potraže savjet stručne osobe ili institucije. Sklapanjem Naloga i/ili Ugovora o nalogu za kupnju/prodaju financijskih instrumenata Nalogodavac potvrđuje da je svjestan rizika povezanih s tržištem financijskih instrumenata, te da mu je Ovlašteno društvo stavilo na raspolaganje podatke i informacije koje je zatražio i da mu je na zadovoljavajući način odgovorilo na sva pitanja koja je postavio glede tržišnih okolnosti i financijske instrumente na koje se odnosi Nalog, odnosno Ugovor o nalogu za kupnju/prodaju financijskih instrumenata.

Rizike ulaganja u financijske instrumente možemo razvrstati na opće i posebne, odnosno specifične rizike u odnosu na pojedini financijski instrument.

Financijske izvedenice se koriste u svrhu zaštite od rizika promjene cijene referentnog instrumenta (eng. hedging), u špekulativne svrhe, te za različite tipove arbitraže. Važno je istaknuti da izvedenice nude mogućnost ostvarivanja velikih zarada, ali i velikih gubitaka. Zbog toga što uglavnom nije potrebno unaprijed platiti punu vrijednost referentnog instrumenta koji je predmet transakcije nego se razmjena novčanih tokova odvija u budućnosti na temelju unaprijed definirane formule, izvedenice omogućavaju korištenje visokog stupnja financijske poluge što znatno povećava rizik takve vrste ulaganja. Osim toga, u nekim slučajevima osim rizika potpunog gubitka uloga, rizik može biti još i veci tj. teoretski čak i neograničen.

Općim rizicima za poslovanje s financijskim instrumentima smatraju se:

Konjunktorni rizik - rizik gubitka vrijednosti uslijed recesije, odnosno gubitak vrijednosti financijskih instrumenata izazvan povremenim usporavanjima privredne aktivnosti koja je popraćena istodobnim pogoršanjima opće ekonomske klime (pad realnog dohotka, porast nezaposlenosti, nizak stupanj iskorištenosti proizvodnih kapaciteta...);

Državni rizik - Kreditni rizik određene države naziva se državnim rizikom. Izloženost neke države različitim političkim, ekonomskim i drugim rizicima utječe na sve sudionike na tržištima te države. Rizik zemlje može biti uvjetovan rejtingom nacionalnog gospodarstva u svjetskom okruženju, u koji se ubrajaju: (i) rizik suvereniteta, tj. rizik od izostanka plaćanja dospjelog duga zemlje i (ii) politički rizik, tj. rizik neočekivanih regulatornih promjena koje utječu na tržište kapitala i položaj ulagača.

Rizik promjene tečaja (valutni rizik) i devizna ograničenja - Pod utjecajem brojnih ekonomsko-političkih čimbenika i neprestanih promjena ponude i potražnje za devizama, devizni je tečaj podložan učestalim fluktuacijama koje dovode do odstupanja stvarne vrijednosti jedne (ugovorene) valute i druge valute, tj. one u kojoj se mora izvršiti plaćanje. Imatelj Vrijednosnog papira denominiranog u stranoj valuti ili Vrijednosnog papira čija je Referentna imovina denominirana u stranoj valuti može biti izložene negativnim promjenama valutnih tečaja što može utjecati na prinose od takvih Vrijednosnih papira ili na rizik od uspostave deviznih ograničenja. U slučaju transakcija s financijskim instrumentima u stranoj valuti takvim mjerama može primjerice biti onemogućena slobodna konvertibilnost pojedine valute a to uz fluktuacije tečaja može povećati ili smanjiti vrijednost ulaganja tj. utjecati na prinose.

Inflatorni rizik - rizik pada vrijednosti Vrijednosnih papira i smanjivanje vrijednosti stope povrata investicije uslijed općeg rasta cijena - do porasta cijena dolazi zbog povećane agregatne potražnje koja se najčešće financira kreditima i zajmovima, promjene strukture agregatne potražnje, pritiska troškova koje stvaraju radnički sindikati na tržištu rada i sl..

Rizik psihologije tržišta - rizik promjene vrijednosti Vrijednosnih papira uslijed špekulativnih aktivnosti velikih investitora, odnosno velikih Korporativnih akcija na Burzi.

Rizik tehnologije - Rizik kvara na informatičkim sustavima i/ili rizik prekida komunikacijskih veza između Banke, SKKD i/ili Burze i/ili uređenih javnih tržišta vrijednosnih papira.

Rizik izdavatelja - rizik pada vrijednosti Vrijednosnog papira uslijed lošeg rejtinga izdavatelja

Rizik trgovanja i likvidnosti - Na nelikvidnom tržištu investitor možda neće biti u mogućnosti prodati svoje Vrijednosne papire po fer tržišnim vrijednostima uslijed njegove smanjene atraktivnosti ili neefikasnosti tržišta. Imatelji Vrijednosnih papira mogu biti izloženi riziku tržišnih vrijednosti prilikom bilo kakve prodaje Vrijednosnih papira prije isteka dospeljeća. Likvidnost (utrživost) podrazumijeva mogućnost prodaje vrijednosnog papira ili zatvaranja pozicije u nekom financijskom instrumentu po tržišnoj cijeni u bilo kojem trenutku. U slučaju nelikvidnog tržišta zadavanje naloga za prodaju uobičajene veličine može uzrokovati značajne fluktuacije cijene, a moguće je i da se nalog uopće ne može izvršiti, ili se može izvršiti jedino po značajno nižoj cijeni.

Rizik stečaja izdavatelja - rizik pada ili potpunog gubitka Vrijednosnog papira uslijed otvaranja stečaja nad izdavateljem - stečaj karakterizira pad poslovne aktivnosti koji može prekinuti kontinuitet poslovanja, a izazvan je nesolventnošću (nemogućnošću podmiranja dospjelih obveza u rokovima njihova dospeljeća) ili situacijom negativne neto imovine poduzeća (dugovi poduzeća veći od fer procijenjene vrijednosti njegove imovine).

Osim općih rizika za poslovanje s financijskim instrumentima prije navedenih u ovom tekstu, posebnim rizicima za poslovanje smatraju se:

→ A. s dionicama:

rizik pada vrijednosti dionice uslijed uobičajenih kretanja cijena na tržištu (rizik volatilnosti) i

rizik neisplate dividende;

→ B. s obveznicama:

rizik boniteta;

rizik kamatne stope i

rizik otkaza plaćanja.

Osim dionicama i obveznicama na uređenim financijskim tržištima trguje se i financijskim izvedenicama koje pored navedenih rizika uključuju i neke druge koje ćemo navesti u nastavku ovog teksta.

Rizici povezani s ulaganjem u financijske izvedenice - Financijska izvedenica je instrument čija se vrijednost temelji na vrijednosti nekog drugog „referentnog“ (eng. underlying) instrumenta (uključujući dionice, ADRove/GDRove, obveznice, fondove, robu, valute, kamatne stope, portfelje pod upravljanjem ili indekse, budućnosnice ili formule odnosno njihove košarice)). Umjesto da trguju samim referentnim instrumentom, ugovorne strane se obvezuju razmijeniti novac, referentni instrument koji je predmet ugovora, ili neku drugu vrijednost, na određeni datum ili unutar određenog roka, a temeljeno na vrijednosti referentnog instrumenta. Opći rizici ulaganja u izvedenice obuhvaćaju i rizike zbog kojih imatelj može izgubiti svoje cjelokupno ulaganje ili značajan dio svog ulaganja. Investitori trebaju imati na umu da tržišna cijena takvih Vrijednosnih papira može biti dosta promjenjiva (zavisno o volatilnosti relevantne Referentne imovine, a u nekim slučajevima može premašivati iste).

Rizici povezani s referentnom (eng. underlying) imovinom – Referentna imovina može imati vrlo promjenjive rezultate i viši kreditni rizik od Izdavatelja. Iz tog razloga, pod određenim okolnostima cijena otkupa i/ili cijena namire može biti značajno niža od cijene izdanja. U najgorem slučaju je moguć gubitak cjelokupnog uloženog kapitala.

Rizici povezani s postavljanjem gornje granice otkupa - Cijena otkupa Vrijednosnih papira može sukladno Konačnim uvjetima izdanja vrijednosnog papira od strane Izdavatelja biti ograničena, tako da prinos može biti znatno niži od sličnih strukturiranih Vrijednosnih papira kod kojih ovakvo ograničenje nije postavljeno.

Rizik sukoba interesa (Transakcije zaštite od rizika - hedging) – Ne može se isključiti mogućnost da odluke koje donosi Izdavatelj mogu imati pozitivan ili negativan utjecaj na vrijednost referentne imovine, što može negativno utjecati na vrijednost s njom povezanih Vrijednosnih papira. Izdavatelj može u bilo koje vrijeme za vrijeme trajanja Vrijednosnih papira prodati ili kupiti Vrijednosne papire na tržištu ili putem bilo kojih drugih javnih ili nejavnih načina trgovanja. Aktivnosti koje Izdavatelj poduzima u svrhu zaštite od rizika mogu utjecati na cijenu Referentne imovine na tržištu kao i na vrijednost Vrijednosnih papira i/ili na otkupni iznos koji se treba isplatiti imatelju Vrijednosnih papira.

Rizik prijevremenog otkupa - U slučaju otkupa bilo kojeg Vrijednosnog papira prije njegovog roka dospjeća prema Uvjetima i odredbama koji isto određuju, imatelj takvih Vrijednosnih papira može biti izložen rizicima, uključujući rizik prinosa na ulaganje niži od očekivanog.

Utjecaj dodatnih troškova - Provizije i drugi transakcijski troškovi koji mogu nastati u svezi s kupnjom i/ili prodajom Vrijednosnih papira mogu dovesti do opterećenja troškova, posebice u kombinaciji s niskim iznosom ulaganja, što može znatno umanjiti profit povezan s takvim Vrijednosnim papirima.

Rizik suspenzije, prekida ili obustave trgovanja/uvrštenja - Postoji rizik da će se trgovanje Vrijednosnim papirima ili Referentnom imovinom suspendirati, prekinuti ili trajno obustaviti.

Rizik sustava namire - Budući da Strukturirani vrijednosni papiri mogu predstavljati Vrijednosne papire koje drži ili se drže u ime različitih sustava namire, investitori će se možda morati osloniti na procedure takvih sustava kod prijenosa, plaćanja, kao i komunikacije s Izdavateljem. Transakcije s financijskim instrumentima u koje su uključene stranke iz različitih država uključuju i dodatni rizik da njihova realizacija ili namira bude otežana ili potpuno onemogućena zbog uvođenja restriktivnih političkih ili gospodarskih mjera.

Tržišni rizik - Tržišni rizik predstavlja mogućnost pada/rasta cijene pojedinih financijskih instrumenata što može dovesti do smanjenja prinosa ili gubitka vrijednosti ulagačkog portfelja. Investitori se mogu suočiti s određenim rizicima koji su tipični za neko tržište, uključujući rizik da neće biti u mogućnosti prodati svoje Vrijednosne papire po cijenama koje bi donosile prinose slične prinosima od ulaganja na razvijenim tržištima.

Rizik kreditnog rejtinga izdavatelja - Jedna ili više neovisnih agencija za dodjelu kreditnih rejtinga može dodijeliti kreditne rejtinge izdanju Vrijednosnih papira, međutim ti rejtingi ne moraju odražavati sve potencijalne rizike povezane s Vrijednosnim papirom i Izdavateljem

Kreditni rizik - Kreditni rizik predstavlja vjerojatnost da strana koja je uključena u transakciju (npr. izdavatelj vrijednosnog papira, ili osoba s kojom se sklapaju poslovi na financijskim tržištima) neće biti u mogućnosti podmiriti svoje obveze, bilo djelomicno ili u cijelosti.

Rizik promjene poreznih i drugih propisa - Rizik promjene propisa predstavlja vjerojatnost da se porezni ili drugi propisi u zemlji ulagatelja i/ili zemljama u kojima se investira imovina ulagatelja, promijene na način koji bi negativno utjecao na prinos. Svaki bi se ulagač prije odluke o investiranju trebao konzultirati sa svojim poreznim savjetnikom. Rizik promjene propisa u potpunosti je izvan utjecaja Banke.

Rizik financijske poluge - Investicija pri kojoj je izvor sredstava za ulaganje dobiven zaduživanjem u sebi sadrži povećani rizik od gubitaka. Naime, profitabilnost same investicije ne utječe na obvezu vraćanja duga, a i troškovi takvog financiranja utječu na investiciju na način da smanjuju ostvareni prinos. Stoga je financiranje investicija kroz neki oblik zaduženja potrebno pristupiti s povećanim oprezom.

Kamatni rizik - Rizik promjene kamatnih stopa predstavlja mogućnost gubitka u slučaju promjene razine kamatnih stopa na financijskim tržištima (npr. rast zahtjevanih kamatnih stopa na tržištu može izazvati pad cijene dužnickih vrijednosnih papira).

IX. Procjena prikladnosti

Prilikom pružanja investicijskih usluga (osim usluge investicijskog savjetovanja), Banka će na temelju podataka koje joj dostavi klijent, izraditi profil o znanju i iskustvu (potencijalnog) klijenta – malog ulagatelja na području ulaganja (uzimajući u obzir prirodu klijenta, prirodu i opseg usluga, vrstu i složenost proizvoda ili transakcije te uključene rizike) kako bi ocijenila da li je prikladan proizvod ili investicijska usluga koja mu se nudi ili koju sam traži od Banke.

U slučaju (potencijalnog) klijenta - profesionalnog ulagatelja, Banka može razumno pretpostaviti da isti ima potrebna znanja i iskustvo za procjenu rizika u vezi s onim investicijskim uslugama ili transakcijama ili vrstama transakcija ili proizvoda za koje je razvrstan kao profesionalni ulagatelj.

Ukoliko Banka na temelju prikupljenih podataka od (potencijalnog) klijenta procijeni da neki proizvod ili usluga nisu prikladni za (potencijalnog) klijenta, Banka će ga upozoriti na to. U slučaju da klijent i nadalje inzistira da mu Banka pruži investicijsku uslugu, dužan je potpisati Izjavu o namjeri korištenja investicijske usluge na vlastitu odgovornost koja se nalazi u okviru dokumenta Procjena prikladnosti.

Navedeni profil o znanju i iskustvu (potencijalnog) Klijenta - malog ulagača mora sadržavati sljedeće podatke:

- osnovne podatke o (potencijalnom) Klijentu,
- vrstu usluge, transakcija i financijskih instrumenata koji su poznati (potencijalnom) klijentu,
- prirodu, volumen i učestalost transakcija (potencijalnog) Klijenta s financijskim instrumentima i razdoblje u kojem su izvršene,
- zvanje i trenutno zanimanje (potencijalnog) Klijenta,
- određenu vrstu proizvoda ili investicijske usluge koju Banka nudi (potencijalnom Klijentu ili koju (potencijalni) Klijent sam traži od Banke).

Profil se izrađuje na temelju propisanog obrasca Banke - Upitnika za procjenu prikladnosti investicijske usluge koji je svakom Klijentu ili potencijalnom Klijentu dostupan prilikom ugovaranja navedenih usluga i aktivnosti.

Investicijske usluge koje se sastoje isključivo od zaprimanja i prijenosa i/ili izvršavanja naloga za račun Klijenta, s ili bez pomoćnih usluga, Banka može pružati i bez prikupljanja podataka ili davanja navedene procjene ako su ispunjeni sljedeći uvjeti, odnosno ako se usluge odnose na:

- dionice uvrštene za trgovanje na uređenom tržištu ili na istovjetnom tržištu treće države
- instrumente novčanog tržišta
- obveznice ili druge oblike sekuritiziranog duga, osim onih obveznica ili sekuritiziranog duga u koje su ugrađene izvedenice
- udjele u otvorenim investicijskim fondovima s javnom ponudom
- ostale jednostavne financijske instrumente,
- usluga se pruža na inicijativu (potencijalnog) Klijenta,
- (potencijalni) Klijent jasno je obaviješten kako prilikom pružanja navedenih usluga Banka nije dužna obaviti procjenu jesu li instrumenti ili usluge prikladni za Klijenta te da Klijent stoga ne uživa zaštitu u skladu s mjerodavnim pravilima poslovnog ponašanja.

X. Naknade i izdaci

Sve informacije o naknadama i izdacima vezanim za pružanje investicijskih usluga koje Banka pruža za klijenta, navedene su u Cjeniku, koji je dostupan svakom klijentu ili potencijalnom klijentu, prilikom ugovaranja bilo koje investicijske usluge koju mu je Banka u mogućnosti pružiti. Za sve ostale troškove koji nisu navedeni u Cjeniku, potrebno je kontaktirati organizacijsku jedinicu zaduženu za pružanje usluga navedenih u ovom dokumentu.